

Prawnik odpowiada

DARIUSZ SKRZYŃSKI

PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH PODCZAS ZEBRAŃ Z RODZICAMI

Sprawa dotyczy przetwarzania danych o stanie zdrowia uczniów podczas zebrania z rodzicami. Czy wychowawca może poruszyć temat zachowania konkretnego dziecka (np. agresywne zachowanie ucznia z zespołem Aspergera)?

Nie ma przepisów szczególnych odnoszących się do kwestii publicznego podawania przez nauczycieli ocen, analizowania postępów w nauce i zachowania poszczególnych uczniów w obecności innych rodziców. Sprawy te co najwyżej regulują przepisy RODO. Wychowawcy klas, jeżeli uważają to za niezbędne, powinni uzgadniać zakres podawanych publicznie na zebraniach informacji o uczniach z rodzicami i uzyskać zgodę rodziców na imienne podawanie wyników frekwencji, ocen, informacji o zachowaniu w trakcie zebrań klasowych rodziców. Rodzice mogą wyrazić wolę, aby informacje powyższe były przekazywane np. wyłącznie podczas rozmowy indywidualnej oraz w wykazach dostarczanych przez nauczyciela w trakcie zebrania do rąk własnych. Przy analizie postępów w nauce, zachowania i nieobecności uczniów wychowawca musi zdawać sobie sprawę, że niektóre

informacje o indywidualnych predyspozycjach umysłowych, fizycznych, o stanie zdrowia ucznia (w tym dotyczące niepełnosprawności) są informacjami często wrażliwymi (pod rządami RODO są to dane szczególnej kategorii) i ich upublicznianie jest zabronione. Według art. 9 RODO dane o zdrowiu stanowią szczególną kategorię danych osobowych. Przetwarzanie tych danych dopuszczalne jest wyłącznie w przypadkach wymienionych w art. 9 ust. 2 RODO. W przypadku zebrań klasowych chodzi raczej o przekazywanie informacji o zachowaniu ucznia, a nie szczegółowych danych dotyczących niepełnosprawności. W przypadku ucznia z zespołem Aspergera mogą to być informacje o agresywnym zachowaniu dziecka. W sensie formalnym nie zawsze muszą być uznane za dane wrażliwe. Niemniej jednak i w takim przypadku (jeżeli uznamy, że informacja o zachowaniu to zwykłe dane) nie należy przekazywać indywidualnych danych na forum publicznym.

Przedstawione w pytaniu okoliczności agresywnego zachowania czy zagrożenia dla innych uczniów nie stanowią podstawy do upubliczniania tych informacji na zebraniach z rodzicami czy w czasie prac gminnej komisji. Adresatem powinien być dyrektor. Jeżeli szkoła nie radzi sobie z tym zadaniem, może zwrócić się o pomoc do poradni psychologiczno-pedagogicznej, placówki doskonalenia nauczycieli lub innej

instytucji udzielającej wsparcia w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą z zespołem Aspergera.

Warto w tym miejscu wskazać, że przyjęto nowelizację ustawy – Prawo oświatowe. Zmiany zostaną wprowadzone na skutek uchwalenia ustawy z 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia RODO. W ustawie Prawo oświatowe pojawi się art. 30a, a w ustawie o systemie oświaty art. 13b dotyczący przetwarzania danych przez nauczycieli. Zostanie wprowadzona tajemnica zawodowa nauczycieli. Regulacje wejdą w życie w marcu 2019 br.

OCENA PRACY CZY DOROBKU ZAWODOWEGO

Według jakich przepisów dyrektor szkoły powinien dokonać oceny pracy nauczycieli kończących staż w maju 2019 r.?

Nauczycielom, którzy kontynuują staż na podstawie dotychczasowych przepisów, należy dokonać oceny pracy na podstawie nowych zasad. Mimo zmiany od 1 września 2018 r. przepisów dotyczących awansu zawodowego staż na kolejny stopień awansu zawodowego nauczyciela rozpoczęty i niezakończony przed 1 września 2018 r. jest odbywany według dotychczasowych przepisów (art. 125 ustawy o finansowaniu za-

dań oświatowych). W momencie zakończenia stażu należy już jednak stosować nowe przepisy, tj. rozporządzenie MEN z 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli oraz art. 6a Karty Nauczyciela w brzmieniu od 1 stycznia 2019 r. Gdy staż dobiegnie końca, należy zatem stosować już nowe przepisy, tj. nauczyciel musi złożyć sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego w ciągu 7 dni od dnia zakończenia stażu, a dyrektor wystawia mu ocenę na zasadach obowiązujących od 1 stycznia 2019 r. (bez regulaminu).

LIKWIDACJA GIMNAZJUM A ZASOBY BIBLIOTEKI

Z dniem 31 sierpnia 2019 r. zostanie zlikwidowane samorządowe gimnazjum. Co należy zrobić z podręcznikami gimnazjum, które znajdują się w bibliotece szkolnej i będą już nieaktualne? Czy można je oddać na makulaturę?

Czynności związane z gospodarowaniem podręcznikami oraz innymi materiałami zgromadzonymi w bibliotece są zadaniem dyrektora szkoły. Do zadań biblioteki należy m.in. gromadzenie i udostępnianie podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz innych materiałów bibliotecznych. Czynności związane z zakupem do biblioteki szkolnej podręczników, materiałów edukacyjnych, materiałów ćwiczeniowych i innych materiałów bibliotecznych oraz czynności związane z gospodarowaniem tymi podręcznikami i materiałami wykonuje dyrektor szkoły. Na dyrektorze spoczywa również obowiązek przeprowadzania inwentaryzacji księgozbioru biblioteki szkolnej.

W związku z powyższym to dyrektor szkoły powinien okre-

ślić procedurę postępowania ze zniszczonymi lub nieaktualnymi podręcznikami zgromadzonymi w bibliotece szkolnej. Mogą one zostać zdjęte z ewidencji lub pozostać w księgozborze, jeśli nauczyciele uznają np., że podręczniki stanowią wartościowy materiał edukacyjny i mogą jeszcze służyć uczniom. Należy ponadto pamiętać, że właścicielem majątku likwidowanej szkoły jest organ prowadzący szkołę, który majątek zlikwidowanego gimnazjum może przekazać innej szkole.

PODSTAWA PRZETWARZANIA DANYCH W BIBLIOTECE

Jaka jest podstawa prawa przetwarzania danych osobowych czytelników biblioteki szkolnej?

Podstawę przetwarzania danych czytelników biblioteki szkolnej stanowi konieczność realizacji obowiązku prawnego (art. 6 ust. 1 lit. c RODO). Szkoła w zakresie realizacji zadań statutowych zapewnia uczniom możliwość korzystania m.in. z biblioteki (art. 103 Prawa oświatowego). Biblioteka jest więc obligatoryjnym elementem organizacyjnym szkoły. Organizacja biblioteki uwzględnia w szczególności zadania w zakresie:

- gromadzenia i udostępniania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz innych materiałów bibliotecznych, zgodnie z art. 22aj ustawy o systemie oświaty;
- tworzenia warunków do efektywnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;
- rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabiania i pogłębiania u uczniów nawyku czytania i uczenia się;

- organizowania różnorodnych działań rozwijających wrazliwość kulturową i społeczną uczniów, w tym w zakresie podtrzymywania tożsamości narodowej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym;
- przeprowadzania inwentaryzacji księgozbioru biblioteki szkolnej (art. 104 Prawa oświatowego).

Dodać należy, że biblioteki szkolne oraz biblioteki innych placówek systemu oświaty służą realizacji programów nauczania i wychowania, edukacji kulturalnej i informacyjnej dzieci i młodzieży oraz kształceniu i doskonaleniu nauczycieli. W tym celu w każdej szkole publicznej jest prowadzona biblioteka szkolna (art. 22 ust. 1 ustawy o bibliotekach).

Funkcjonowanie biblioteki szkolnej wiąże się zatem z przetwarzaniem danych osobowych czytelników. Dlatego w przedstawionej sytuacji przetwarzanie jest niezbędne do realizacji obowiązku prawnego – podstawą przetwarzania jest więc art. 6 ust. 1 lit. c RODO.

Jeżeli jednak bibliotekarz planuje wykonać inne zadania wykraczające poza te ramy, trzeba pozyskiwać zgody rodziców (np. na przetwarzanie danych w ramach konkursów).

Pytania do prawnika można wysłać pod adresem bws@sukurs.edu.pl. Odpowiedzi na wybrane ukażą się na łamach „Biblioteki w Szkole”.

DARIUSZ SKRZYŃSKI

prawnik, specjalista w dziedzinie prawa oświatowego i prawa pracy. Autor wielu fachowych artykułów i książek. Na pytania czytelników odpowiada od 2009 r.